

GÜNDEM

" SON TAHLİLDE : YETKİLİLERİN ÇÖZÜMSÜZLÜĞÜNDE ÇÖZÜM ARAMAK...."

"Gündem" in öncelikli gündeminde tek bir konu vardı : Oda Uygunluk Belgesi'ni kaldıran Bakanlık Genelgesi.....

Genelgeyi değerlendirmeden önce Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü 1986 yılı Faaliyet Raporu'nun 13. sayfasından alıntı yapmakta fayda var :

"Eczane açmak için gerekli belgelerin Bakanlığımıza gönderilmesinde, zaman zaman açılacak eczane için muvazaalı ihbarları gelmesine rağmen, kesin delil ya da bu hususu kanıtlayacak belge bulunmadığından bu eczanelerin açılışına engel olunmamakta, sadece ticari amaç ile açılan bu tip eczaneler halk sağlığını olumsuz yönde etkilemekte, bilgisiz kişilerce ilaçların hastaya verilmesi sonucu sonradan telafisi mümkün olmayan durumlara yol açtığından bu durumun önlenmesi amacı ile yapılan tamim ilgili valiliklere bildirilmiştir ve uygulamaya başlanmıştır."

Faaliyet Raporundan da görüleceği gibi İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü'nün "muvazaa" konusunda getirdiği yorum bu konunun tehlikeli boyutlarının Genel Müdürlük tarafından bilindiğini göstermesi açısından sevindiricidir. Ama gerisi düşündürücüdür. Genel Müdürlük ".... kesin delil ya da bu hususu kanıtlanacak belge bulunmadığından bu eczanelerin açılışına engel olunmamakta...." demektedir. Hemen burada olunmamakta ile olunmamakta arasındaki nüansın altının çizilmesi gerekir. Bı-

6643 sayılı yasanın 20/a maddesi :

"Kanun haricinde menfaat temin etmek maksadıyla gerek aza ve gerek meslek mensupları ile başka şahıslar arasında gizli anlaşmalar yapılmasına ve muvazaa yoluyla müesseseler kurulmasına mani olmak."

rincisinde engel olmama isteği, ikincisinde ise istek olmasına rağmen önlenememe hali sözkonusudur ve faaliyet raporu birinci kelimeyi; olunmamakta'yı kullanmaktadır. Bu dil sürçmesi değilse konuya bakış açısını göstermesi açısından önemlidir. Kaldı ki kanıtlayacak belge bulunmaması, açılışa engel olunmaması konusunda ise ne gibi yeni düzenlemelere yönelik çalışmalar yapıldığından da bahsedilmemektedir. Faaliyet raporunun ilgili bölümündeki Genel Müdürlük "itirafının" tek bir yorumu vardır : Muvazaayı "tevekkülle" karşılamak !..

Ama bu arada bir de genelge yayımlanır. "İlgili valiliklere" gönderilir. Faaliyet raporundan anlaşıldığına göre tarih ve sayısı açıklanmayan bu genelge konusunda "ilgisiz valilikler" de vardır.

1987 yılı başında Türk Eczacılar Birliği ve bağlı eczacı Odalarının "sahte eczaneler" konusunda çözüme yönelik ısrarlı tutumları, eczane açılışlarında odalar tarafından verilecek "Uygunluk Belgesi"nin istenmesini getirmiştir.

Bu genelgenin yayınlanmasından 10 ay sonra Bakanlık, Ekim ayının son günlerinde yeni bir genelge ile odalardan "uygunluk belgesi" istenmesini kaldırmış, daha sonra basına da yansıyan bu geri adımda gerekçe olarak da "bazı Oda yönetimlerince haksız tavırlar oluşturulduğu ve basında konunun spekülasyonunun yapıldığı" açıklanmıştır.

Öncelikle eğer bu konuda bazı Oda yönetimlerince haksız işlem yapılmış ise bu Oda yönetimleriyle ilgili işlem yapılması için Bakanlık, Türk Eczacılar Birliği'ne duyuruda bulunmuş mudur ? Bu konuda Bakanlığın elindeki kanıtlar nelerdir ? Ve bu yönetimler hangi Odaların yönetimleridir? Tüm bunların açıklanmadan, böylesine bir gerekçenin açıklanmasının ise bizce tek bir nedeni olabilir : Siyasi baskıların Oda yönetimleri'ne etkin olamaması ve buna karşın Bakanlığın bu siyasi baskılara dayanamaması.....

Bugüne kadar basında spekülasyon yapmadığımız bu konuda Bakanlığın açıklamaya çağırıyoruz. Haksız davranışlar, çift standartlı uygulamalar kimin tarafından yapıldı ?

İzmir'de bir sahil kasabasında açılan "muvazalı eczanenin" sahibi kimdi? Hangi siyasi partinin il başkanı araya girdi? Daha sonra hangi bakan araya girdi? Ve sonuçta genelgeye aykırı olarak "uygunluk belgesi" olmaksızın o eczane ruhsatı bir günde "eczane sahibi" ne elden verildi mi?

Bunları "spekülasyon" olmaksızın biz de açıklayalım. Bakanlık da açıklasın. Kira kontratı fotokopileri ile, demirbaş faturaları ile... Kimmiş "haksız işlem" ya-

panlar meslek adına... Kamuoyu bunları bilmelidir. Bizim veremeyeceğimiz hesabımız yok. Yetkililerin var mı bilemeyiz.

1986 yılı İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü Faaliyet Raporunda muvazaa konusunda, tüm çarpıklıkların tanımını konduğu halde, yetkililer eğer hala "engel olunmamakta" diyebiliyorlarsa son tahlil; yapılması gerekenleri yapacak olanların yine bu mesleğe, bu topluma sahip çıkan çağdaş eczacılar olacağıdır.

Bakanlığın hekim dağılımı ve hastanın hekime ekonomik koşullarını zorlamaksızın muayene olabilmesini sağlıklı bir biçimde düzenleyememesi sonucu, günümüzde eczanelerin halkın kolaylıkla ulaşabildiği ve ilaç konusunda bilgilendiği tek sağlık noktası olduğu bilinen bir olgudur. Böyle bir tabloda, ilaç konusunda kulaktan dolma bilgileri ile, ticari amaçlı kişilerce açılan sahte eczanelerin "telafisi mümkün olmayan durumlara yol açtığı" Bakanlıkça da bilinmektedir.

Bile bile devam edegelen bu zihniyet, yarın "Eczacılar gözlük satıyor, gözlükçüler de göz ilaçları satamaz mı?" diyebilecektir. Belki böyle bir zihniyete "Hekimler kömür ocağı çalıştırıyor, kömür ocağı sahipleri de hekimlik yapamaz mı? " diye yanıt verilebilir. Ancak bu ve buna benzer konularda verilecek en iyi yanıt, eczacıların mesleki yetkinliği ve saygınlığı ile oluşan kamuoyunun vereceği yanıt olacaktır.

Bunun için de serbest eczacıların halkın sorunlarına çözüm getirirken, ürettikleri danışma hizmetine bağlı olarak artacak saygınlık ve etkinliğinde gerekli bilgi desteğinin sağlanması yine bizlere düşmektedir. Buna yönelik "meslek içi sürekli eğitim programları (MİSEP)" Eczacı Odaları tarafından düzenlenerek, eczacıların İlaç-Sağlık konusundaki gelişmelerde, bilimsel veriler doğrultusunda donatılması gerekmektedir.

A.B.D.'de Sağlık Bakanlığı tarafından düzenlenen bu programlar ülkemizde Bakanlık tarafından oluşturulmadığına göre, doğan boşluğun ilaç firmalarının yanlı ve satışı artırıcı çalışmaları ile doldurulmasının önlenememesi, mesleki saygınlığın arttırılarak sürdürülebilmesi için, tüm meslektaşlarımızca MİSEP gibi çabaların desteklenmesi gerektiği inancındayız.

FORMÜLLERDE,
PROSPEKTÜSLERDE,
RUHSATLARDA,
İSİMLERDE;

İLAÇTA KARMAŞA

Ecz. Levent KAMACIK (*)
Ecz. Engin DÜNYAOĞULLARI (**)

İLAÇ DOSYASI

İlaçtaki karmaşa ülkemizdeki sağlık karmaşasının halka doğrudan yansıyan bir parçasıdır. Ancak usta metin yazarlarının kaleminden çıkan renkli metinlerle, ilanlarla tanıtılan ilaçlarda olan bitenden halkımızın hiçbir bilgisi olmadığı gibi bu konudaki ilgililerin de tavrı halkımızın konumundan farklı değildir.

Türkiye'de son yıllarda ilaç konusunda yaşanan karmaşanın en ilginç formül değişikliklerinde ve prospektüslerdeki örneklerdir.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü 09.04.1987 tarih ve 13016 sayılı yazısında :

"Gripal hastalıkların tedavisinde kullanılan ilaçlarda, Kafein'in semptomimetiklerle birlikte bulunuşu kardiovasküler sistemle ilgili yan etkileri arttırdığından ve bildirilen dozlarda antihistaminiklere bağlı santral yan etkileri önlemede yetersiz kalacağından kafeinin kombinasyondan çıkartılması gerekmektedir. Bildirim tarihinden itibaren stok tüketilmesine izin verilmeksizin acilen uygulanmasına ayrıca bu tür ilaçların hastalığı tedavi edici olmayıp sadece semptomları geçici olarak giderici etkiye yönelik oldukları doğrultusunda prospektüslerin yeniden düzenlenmesine karar verildi." denmektedir.

Bu arada Review of Medical Pharmacology'de "Antihistaminikler soğuk algınlığında tamamen etkisizdir. Şurası kesindir ki piyasada bu gibi ilaçların bu amaçla satılışı klinik ilaç bilimcilerinin değil, reklam acentalarının çalışmasına bağlıdır." denmektedir.

Doğaldır, bu yayının "dış kaynaklı" olması nedeniyle ülkemiz ilaç ilgililerince fazla önemli olmadığı

(*) İzmir Eczacı Odası Başkanı

(**) İzmir Eczacı Odası Yönetim Kurulu Sayman Üyesi

düşünülerek, antihistaminikli kafein içeren tüm kombine antigripal ilaç formüllerinden -Bakanlığın yazısı doğrultusunda- sadece cafeinler çıkarılmıştır.

Ancak Sandoz firması 1987 yılının 8. ayında ürettiği 0199 Seri No'lu Theraflu şarjında hala formülünden kafeini çıkartmamış ve zorunlu prospektüs değişikliğini yapmamış bulunmaktadır.

Yine bir antigripal olan A-ferin kapsül ise formülünden kafeini çıkarmış ve yazılması zorunlu olan "Soğuk algınlığı ve gripal enfeksiyonlarda semptomları geçici olarak giderir" uyarısını koymuştur. Sandoz, Theraflu'da bu değişiklikleri yapmadan bu ilacı üretme gücünü nereden bulmaktadır? Sandoz'un hamisi kimdir? Bu konuda açıklama yapacak kimse yok mudur?

Bakanlığın konu ile ilgili yazısında istenen uyarı cümlesi, aynı grup ilaçlardan formülünden kafeini çıkartmış olan Coryban-D caps. prospektüsünde ise değiştirilerek yazılmıştır.

Formülündeki kafeini çıkartmış bulunan A-ferin ve Coryban-D'nin kullanım tarihi bir yıl olduğu halde prospektüsündeki değişikliği yapmayan ancak formülünden kafeini çıkartmış bulunan bir başka antigripal Corsal kapsülün kullanma süresinin beş yıl olması bu konudaki uygulamaya farklılıklarını iyice belirlemektedir.

Ama hepsinden önemlisi Theraflu'nun ayrıcalıklı konumudur. Formülünden kafein'in çıkartılması sonucu oluşan yeni formülleri nedeni ile Bakanlık Corsal kapsül haricinde bu ilaçların "bir yıllık stabilite çalışmaları" na dayalı olarak bir yıl son kullanma tarihi ile üretilmelerini istemiş; formül değiştirmeyen Sandoz firması ile İbrahim Etem firması Theraflu ve Corsal kapsül ile beş yıllık kullanma süresi sonucu bir ayrı yarar daha sağlamışlardır.

Yine aynı şekilde formülünden Dekstropropokifen'i çıkartarak kafein ilave edilen Eczacıbaşı'nın Darval adlı ilacı da beş yıl kullanma süresi ile çıkabilmektedir.

Çarpıklıklara bir diğer örnek, Türk Hoechst tarafından üretilen Tarivid tablettir. Tarivid tabletin bir seri üretilenlerinin prospektüslerinde;

"Uyarı : Kültür ve antibiogram yaptırıldıktan sonra acil haller dışında hastaneler enfeksiyon kontrol komisyon kararı ile ve yalnız hastanelerde kullanılmalıdır."

bölümü bulunmaktadır. Muhakkak ki bu bölüm Hoechst firmasının diğer ülkelerde ürettiği Tarivid prospektüslerinde, üretilen ülkenin sağlık yetkililerince zorunlu tutulan bir açıklamadır. Ancak bu bölüme formülü değişmediği halde ülkemizde üretilen Tarivid tablet prospektüslerinde daha sonraları rastlanmaktadır. Yukarıda açıklanan uyarı bölümü kalkmıştır. Bakanlığın bilgisi ve gerekli görmesi üzerine konulan bu uyarı bölümü daha sonra neden kalkmıştır? Bakanlığın bu konuda bilgisi var mıdır? Prospektüs değişikliği isteği firma tarafından mı gelmiştir? Bakanlık mı istemiştir? Gerekçe nedir?

İlaç; formülü, ruhsatı, ismi, prospektüsü ile bir bütün olarak değerlendirilirse bu bütünün formülünde, p-

rospektüsünde görülen karmaşanın ilacın ruhsatına ve ismine de yansımaları doğaldır.

Bu yansımanın örneklenmesinde öncelikle Atabay firması tarafından üretilen Trimoks tablet standart olarak kullanılabilir. Bilindiği gibi Welcome firmasının lisansı ile Septrin tablet olarak üretilen bu sulfamid grubu antibiyotik, daha sonra firma tarafından isim değişikliği yapılarak, aynı formülle Trimoks olarak piyasalanmıştır. Atabay firması Septrin'in ismini değiştirirken doğal olarak bir de yeni ruhsat almıştır. (30.12.1985-137/82) Ancak daha sonra Eczacıbaşı tarafından Artril 200 mg isim değişikliği yaparak Dolven olarak üretilirken ruhsat değişikliği gereği duymayarak Artril'in ruhsat tarih ve numarasını kullanmış,yine aynı şekilde Deva tarafından üretilen Piptal damla, formülünden Phenobarbital'i çıkarırken ve ismini de Piptalin şeklinde değiştirirken, Piptal damlanın ruhsat tarih ve sayısını kullanmıştır ve (20.05.1969 tarih ve 99/80) kullanma süresi de üç yıldır.

İlaçları inceledikçe bu karmaşa artıkça artmakta, ülkemizde ilaç konusundaki sistemsizliğin bir boyutu daha ortaya çıkmaktadır.

Artril isim değiştirip Dolven adı altında aynı formülle ve aynı ruhsat tarihi ile, Piptal isim ve formül değiştirip Piptalin adı altında ve 3 yıl kullanma süresi ile, aynı ruhsat tarih ve sayısı ile, Darval formül değiştirip, beş yıllık kullanma süresi ile; A-ferin, Coryban-D formül değiştirip aynı ruhsat tarihi ile ve bir yıllık kullanma süresi ile; Corsal aynı formül değişikliğini yaptığı halde beş yıl kullanma süresi ile üretilirken, bu arada Bakanlık tüm formül çıkarma ve ilavelerinde de bir yıllık kullanım süresi istemektedir de kim dinlemektedir?

Ve bu ilaç panayırında ne olup bittiğini hangi ilgili bilmektedir, ilaç sanayicilerinden başka.....?

ANTIGRIPAL KARMAŞASI

İlacın Adı	Formüldeki Kafein	Son Kul. Tarihi	Prospektüste
Theraflu	çıkartılmadı	5 yıl	uyarı yok
A-ferin	çıkartıldı	1 yıl	uyarı var
Coryban-D	çıkartıldı	1 yıl	uyarı var Bakanlık kararına uygun değil
Corsal	çıkartıldı	5 yıl	uyarı yok

GAZETE KÜPÜRLERİNDEN

Ecz. Selami MUMCU

UNICEF'ten Türkiye için özel proje

Öğretmen-imam-muhtar bebekleri kurtaracak

İZMİR (Cumhuriyet Ege Bürosu) — UNICEF Türkiye Temsilcisi **Sarojini Abraham** ve UNICEF üst düzey danışmanı Prof. Dr. **Carl Taylor**, Türkiye'de uygulanması planlanan, "**öğretmen-imam-muhtar**" üçlüsünün sağlık hizmetlerinde görevlendirilmesiyle bebek ölümlerinin yüzde 50 azalacağını belirttiler.

UNICEF'in, sağlık hizmetlerinin yeterli ölçüde ulaşmadığı yörelerde, öğretmenlerin de sağlık hizmetlerinde kullanılması hakkındaki görüşlerini açıklayan Sarojini Abraham, sağlık hizmetinin yalnızca Sağlık Bakanlığı

UNICEF Türkiye Temsilcisi Sarojini Abraham, "**Çocuk ölümlerini azaltmak için şimdi çok ucuza mal olan yöntemler var. Bazı bilgileri annenin bilmesi çok şeyi halledebilir. Öğretmen-imam-muhtar üçlüsünün bilgilendirilmesi çok yararlı sonuç veriyor**" dedi.

leri açısından eğitilmesi gerektiği inancını vurgulayan Abraham, şu görüşlere yer verdi:

"Çocuk ölümlerini azaltmak için şimdi çok ucuza mal olan yöntemler var. Bazı bilgileri annenin bilmesi çok şeyi halledebilir."

toplumun sağlık görevlilerine yaklaşımının değiştiğini, onlara başvurma oranının yükseldiğini savunan Prof. Taylor, toplumda bu yön-

"NELERE KALDIK"

"Dünya Çocuklarının Durumu 1986" adlı yayında UNICEF; "ishal, gelişmekte olan dünya ülkelerinde, çocukları ölüme sürükleyen en büyük etken ve çok kez de çocukluk çağındaki kötü beslenmenin başlıca nedenidir." diyor.

Ağızdan sıvı kampanyasına dayalı bu programda örneklenen ülkelerin bir kısmı ise; Filipinler, Türkiye ve Mısır'dır. Ve çağ atlayan Türkiye'de UNICEF, Filipinler, Mısır derken bize de özel bir proje sunuyor; öğretmen-imam-muhtar üçlüsü bebekleri kurtaracak.

Türkiye'nin gelişmişlik düzeyine uluslararası örgütlerin bakışı bu...

Örgütlü ve yaygın eczacılık hizmetlerini gözardı edilerek oluşturulan sağlık politikası.

Aslında akılcı bir uygulama. Böylece imam kurtaramadığı bebeklerin son duasını yapar, muhtar da kaydını düşer. Öğretmen mi? Onlar bebekleri kurtardığı kadar, bebeklerde onları kurtarır.

İşte memleketimden insan manzaraları...

Bebekleri muhtara, imama; büyüklü.....
Söyletmeyin bana.....

İlaçta fiyat artışı *Cumhuriyet* zam anlamına gelmez

Tandoğan Tokgöz, "Biz artan maliyetin karşılığını veriyoruz. Kararnameye göre herhangi bir ilaç firması yüzde 15'in üzerinde kâr edemez" dedi.

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) — Aynı ilaca yılda üç kez zam yapılırken, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Müsteşarı Tandoğan Tokgöz, "ilaç fiyatlarındaki artışların zam olmadığını" söyledi. İlaç zam yapmadıklarını söyleyen Tokgöz, "Artan maliyetin karşılığını veriyoruz. Bizim kararnameye göre, herhangi bir ilaç firması yüzde 15'in üzerinde kâr edemez" dedi.

Bir ilaca zam yapmanın, firmanın kâr marjını artırmak anlamına geldiğini belirten Tokgöz, "Yani firma daha fazla kâr eder. Halbuki bizim kararnameye göre, herhangi bir ilaç firması yüzde 15'in üzerinde kâr edemez" dedi. Firmaların bilançolarının yalnızca İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü tarafından kontrol edilmediğini anlatan Tokgöz, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Maliye Bakanlığı'ndan hesap uzmanlarını bir yılına, bakanlığımızda çalıştırıyoruz. Onlar, yıl sonları itibarıyla bütün ilaç firmalarının bilançolarını tetkik ediyorlar. Eğer kârları yüzde 15'i geçmişse, zaten herhangi bir şekilde zam almaları mümkün değil. Zam olarak söylenen şey, kararnamenin amir hükmüdür."

Dolar bazındaki kur değişikliklerinin ithal edilen hammadde fiyatlarını etkilediğini kaydeden Tokgöz, ilaç fiyatlarının belirlenmesine ilişkin kararnameye göre, bu artışın ilaç fiyatlarına da yansımaları belirtti. Tokgöz, "Kamuoyunda zam olarak gösterilen şey, aslında bu hammadde girişindeki, doların artışından kaynaklanan farkın yüzdesini vermektedir. Firmaların daha fazla kâr etmesi için, zam vermemiz söz konusu değildir" dedi.

"ZAM DEĞİL FİYAT AYARLAMASI"

Böylesine bir açıklama acaba Bakanlık'tan mı gerçekten diye düşünüyor insan.

Sayın Müsteşar, herhangi bir ilaç firması %15'in üzerinde kâr edemez diyor, ama gidere işlenen, ilaç maliyetine ilave edilen yurt dışı gezilerinden, tanıtım masraflarının akıl almaz boyutlarından hiç bahsetmiyor. Çok uluslu bir firmanın geçen yıl zarar ettiği halde hala üretime devam etmesini de herhalde Türk halkına hizmet aşkı diye yorumluyordur.

"Kamuoyunda zam olarak gösterilen şeyin aslında bu hammadde girişindeki, doların artışından kaynaklanan farkın yüzdesini vermek" diye açıklama yapan Sayın Müsteşar sanıyoruz "farkın yüzdesi" diye "doların artış hızının" katından bahsediyor.

Devamı 10. sayfada

30 Ekim - 1987

İlaç vurgununa Bakanlık'tan açıklama

● En fazla denetimin ilaç endüstrisinde olduğunu belirten Sağlık Bakanlığı, kullarda bulunmayan testere, kaşık ve damlalıkların eczanelerde ya da depolarda içinden çıka.ılmış olabileceğini öne sürdü

İlaç

İSTİHBARAT SERVİSİ

SAĞLIK ve Sosyal Yardım Bakanlığı "İlaç vurgunu" başkhi haberimiz üzerine bir açıklama yaparak, ülkemizde en fazla denetlenen endüstri kolunun "ilaç endüstrisi" olduğunu bildirdi. Hatta ilaç oranının dünya standartlarında olduğu belirtilen açıklamada, ilaç kutularında beraber verilmesi gereken testere, kaşık, damlalık gibi yardımcı malzemelerin, ecza depoları ve eczanelerde ilaç kutularından çıkarılmış olabileceği bildirildi.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı İlaç ve Eczacılık Genel Müdürü Rifat Öktem'in yaptığı açıklamada fiyat talebi yapan firmalardan ilaç hammaddeinin gümrük giriş beyannamesinin istendiği bildirilirken bakanlığın hammaddelerin daha ucuza sağlanması için bir fiyat araştırması yapıp yapmadığı belirtilmedi.

"KAŞ YAPARKEN GÖZ ÇIKARMAK"

İlaç ve Eczacılık Genel Müdür V. Ecz.Rıfat ÖKTEM'in ilaç kutularında var gibi fiyata ilave edilen ancak olmayan testere, kaşık, damlalık gibi yardımcı malzemeler konusundaki açıklaması basında yayımlanma sanıyoruz ilaç sanayicileri -Kendilerinin bile söyleyemeyeceği- bu gerekçenin üzerine bir daha açıklama yapmanın en doğrusu olduğunu düşündüler.

İlaç ve Eczacılık Genel Müdür V. hemde Eczacı Rıfat ÖKTEM'e göre tüm bu yardımcı malzemeler ilaç depoları ve eczanelerde kayboluyormuş. Bu durumda ilaç depolarının ve eczacıların ya hırsız yada ruh hastası olması gerekir. Atsan atılmayan, satsan satılmayan yardımcı malzemeyi eczacı ne yapacaktır. Koleksiyon mu yapacaktır, oyun mu oynayacaktır?

Bu düşünceyi taşıyan kişi eğer bir eczacı odası üyesi ise o odanın haysiyet divanı ne yapacaktır?

İlaç ve Eczacılık Genel Müdür V. 'i yoksa İlaç ve Kimya İşverenleri Sendikasının basın sözcüsü müdür?

İLACIN TESTERESİNDE BİLE SORUN!

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı
İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü
Sayı :29884 Tarih:29.7.1987

Bakanlığımıza ulaşan şikayette bazı ampul testerelerinin kesmediği anlaşılmaktadır. Bu nedenle ambalajlara konulan ampul testerelerinin uygun özellikte olması hususuna hassasiyet gösterilmesi için üyelerinize gerekli uyarının yapılmasının ve sonucundan Bakanlığımıza bilgi verilmesini rica ederim.

Eki : 1 dilekçe fotokopisi

Not : En kısa sürede gereken yapılmadığı takdirde Bakanlığımızca gerekli tasarruflar yapılacaktır.

Ecz. Rifat ÖKTEM
Genel Müdür Vekili

" Çok Sayın Bakanım

Memleketimizde yapılarak ampul kutularına konan ampul testereleri bir teneke parçası olup bir ampulu dahi kesmemektedir. Bir örnek vereyim. ROCEPHİN 1 g. fiyatı tek ampul 12.240TL. içindeki testere ile o ampulu kesemiyoruz. Bunun gibi binlerce örnek verebilirim. Birçok ampulleri kesmeyen testerelerle kesmeye çalışıp bastırmak zorunda kalınca da ampul elimizde kırılmaktadır. İthal ampul kutularından elde ettiğimiz testerelerin kullanarak idare ediyoruz. Bu durumu daha yoğun çalışan sağlık müesseselerinden birer numune getirterek bizzat kontrol edebilirsiniz. İlgilerinizin Türkiye çapında yararlı olacağına inanarak zamanınızı aldım. Bilvesile ile saygılarımın kabulünü arz ederim."

13.7.1987

Harun Özarslan
Sağlık Memuru

İyi ki yukarıdaki şikayet konusunda İlaç ve Eczacılık Genel Müdür V. Rifat ÖKTEM basına açıklama yapmadı. "Gazete kütüphanelerinden "de gördüğünüz gibi bu sefer de ;

"İlaç kutularındaki testere gibi yardımcı malzemeler ecza deposu ve eczanelerde kaybolmadığı takdirde ecza depoları ve eczanelerde körletilerek satılmaktadır" diyebilirdi.

Yoksa "En sık denetlenen İlaç Endüstrisi"nde 17.000TL. lık bir ilaça testerenin kesme derecesi de muhakkak ki denetlenmiştir!

UYGUNLUK BELGESİ'NE UYGUNSUZ TAVIR

Ecz. Levent BUDAK (*)

Geçen yazımızda 12.12.1986 tarih ve 39.647 sayılı Bakanlık Genelgesiyle meydana gelen olumlu gelişmeyi sizlere aktarmış ve bu genelge ile başlatılan gelişmeler neticesinde muvazaalı (sahte) eczanelerle mücadelede tüm Türkiye bazında ve özellikle İzmir'de ne denli etkin çalışma yapıldığını üzerine basa basa vurgulamış, bu uygulamayı başlatanları camiamızın minnetle anacağını belirtmiştik. Yine aynı yazımızın sonunda da Türkiye'nin her yerinde bu yaramıza merhem sürülmeye ve yaranın tedavi edilmesinin sağlanmaya başlamış bulunduğunu söyleyip son söz olarak ta "bu çalışmaların daha da iyi neticeler vermesi Bakanlığımızın muvaza'a'ya bakış açısına, Odalara verdiği özgüven ve yetkinin daha da artırılarak devamına bağlıdır." demiştik.

Dememiş olsaydık. Bırakın Odalara verilen yetkinin artırılmasını, bu yetkinin tamamen geri alındığını öğrendik geçenlerde. 1986 sonlarında verilen hak geri alınmış, tekrar 1984'lü yıllara geri dönülüp, eczane açılış devir ve nakillerinde gözetim ve denetim hakkı ve uygunluk belgesinin verilmesi İl Sağlık Müdürlüklerinin yetkininde bırakılmıştı.

Bakanlık niye böyle bir uygulamaya gerek gördü diye sordum kendi kendime. Sorumun yanıtını bulmakta fazla zorlanmadım. Türkiye'nin her sorununda olduğu gibi bu konuya da "politika çamuru"nun bulaştırıldığını gördüm. Eller, tüm sorunlarını dürüstlükten ve tarafsızlık ilkelerinden hareketle teker teker sonuçlandırırken, politikanın iyisini, güzelini ve gerçeğini uygularken ve de koşar adımlarla yol alıp gerçek anlamda "çağ atlarken" zavallı Türkiye'mizin ve Türk Halkının niye bu durumlara düştüğü ya da düşürüldüğünün pek güzel bir örneğiydi bu uygulama.

Odalara 1986 yılı sonlarında verilen uygunluk belgesi verme hakkıyla, Odalarımızın bünyelerinden oluşturduğumuz "Muvazaa araştırma tespit ve inceleme" komisyonlarımız kısa sürelerde çok büyük çalışmalar yapmış, başarılı sonuçlar almış, açılmakta olan muvazaalı eczanelerin önüne bir set çekmiş, eskiden açılmış olan sahte eczanelerin de huzurunu kaçırap teker teker bunlarla da uğraşmaya başlamış ve bunlardan da bir kısmının sağlıksız sağlık hizmetinde daha fazla yer almalarının önüne geçmişti. Bütün uygulamalarında tarafsızlığı ve doğruluğu kendisine ilke edinmiş komisyonlar tabii ki bazı siyasi partilerle yakın ilişki içinde olan bir kısım meslektaşlarımızın da bu özelliklerini dikkate almadan, (aynı uygulama felsefesinden ayrılmadıkları için) bu tip meslektaşlarımız ve onlarla yakın ilişki içinde olan ve mesleğimizden maddi manevi çok şeyler götüren diğer şahıslarında önlerini kesmiş, kanunsuz olarak işletilmekte olan veya yeni açılacak olan bu tip eczanelerin halkın sağlığıyla daha fazla oynamalarını engellemekte kararsızlık göstermemişlerdi. Pınarın başını tutan, hukuk ilkelerini hiçe sayarak yerlerini muhafaza etmeye devam eden bu

sahtekarları kollarından tuttuğu gibi yerlerinden atan ve bu yerleri gerçek sahiplerine iade eden komisyonların görevine bir genelge ile son verildi. Genelge yazısında Odalardan uygunluk belgesi istenmesi hakkının geri alınma nedeni olarak ta bazı Oda yönetici ve komisyon üyelerinin politik hareket ettikleri, haksız uygulamalar içinde buldukları gerekçe gösterilmişti. Hale bakın. Bizler neyi iddia ediyoruz Bakanlık ne diyor. Böyle iki kelime söylemek yada yazmakla hele hele Bakan beyin ağzından çıkan iki kelimeyle bu iş noktalanamaz. Madem böyle bir iddia atıyorsun ortaya, çıkar bu iddianın kanıtlarıyla ispatlarsın. Ondan sonra kimseye söyleyecek laf kalmaz.

İzmir Komisyonu; dosyaları nasıl inceliyordu? Çağırıyordu eczacıyı Odaya konuşuyordu. Mahalli inceleme yapıyordu. Halkın fikrini alıyordu. Diğer meslektaşlarımızın görüşlerini öğreniyordu. Tüm ifadeleri dosyaları tutanak tutuyor, muvazaayı ve sahtekarlığı tüm gerçekleriyle ispatlıyordu. Bu güne kadar 21 adet sahte eczane dosyasını bu şekilde incelemiş ve karara varmıştı. Bunlardan yalnızca bir tanesi muvazaalı olduğu ispatlandığı halde açılabilmiş ve bugüne kadar çalışmasına devam etmişti. Bu da olayın içine politik unsurların karışması ve tüm kanunları hiçe sayarak "ben yaptım oldu" prensibinin uygulamasıyla gerçekleşmişti. İzmir'de bu eczanelerin muvazaalı (sahte) olduğunu biz elimizdeki belgelerle ispatlarız ama bu eczaneyi açmakta tereddüt göstermeyen Bakanlık bunun tersini ispatlayabilir mi? Birilerinin çok sevdiği bir deyimle "hodri meyan?"

Son genelgeyle uygunluk belgesi verilmesi uygulaması Oda bünyelerinden alınmış olsa da İzmir'de biz oluşturduğumuz komisyonu fesh etmeyip çalışmalarımıza aynı istek ve heyecanla devam ediyoruz. Biliyoruz ki bu yanlış uygulamaya birgün elbette son verilecek ve bu işi gerçekten layıkıyla yapabilecek ellere tekrar iade edilecektir.

Son genelgeden bu güne kadar geçen kısa sürede 8 aydır açılmasına müsaade edilmeyen bir sahte eczane tekrar açılmış ve bir sahte eczanelerin de nakline uygunluk belgesi verilmiştir. Bir seneye yakın süredir verilen emeklerin boşa gitmesini istemiyor ve bir an önce tekrar eski uygulamaya dönülmesini candan arzuluyoruz. Biliyoruz ki Sağlık Müdürlüğünde görevli olan kişiler ne kadar iyi niyetli olurlarsa olsunlar ellerindeki imkanlarla ve hele hele "devlet memuru" olma statüsüyle bu işin önünü alamazlar.

Sahte eczanelere bazı çevrelerce sağlanan dolaylı destek ancak bizlerin duyarlılığı ve konuya hepimizin aynı ölçüde ilgi göstermesi ve de Bakanlığın atığı yanlış adımdan bir an evvel geri dönmesiyle mümkün olacaktır.

(*) İzmir Eczacı Odası Muvazaa Araştırma Tespit ve İnceleme Komisyonu Başkanı

TEMİZ BEYAZ ÖNLÜK

Ec. Hasan YALÇIN

"Gelin eczanelerimizde temiz beyaz önlüğü üzerimizden eksik etmeyelim.

Bu gururu hep beraber paylaşalım."

1988 yılı mesleğimde onbirinci yılım olacak. Eczacılık mesleğini bilinçli olarak seçmeme rağmen, bugün düşünyorumda ilk yıllarımda işimin özünü pek kavrayamamışım. Bilemiyorum belki ekonomik geleceğimi düşünmekten, belkide eczacılığın "insan"a verebileceği yararları bilememekten.

Toplumumuzu saran, gittikçe tırmanan köşe dönücülük çılgınlığına bende bulaşmış olabilirim belkide.

Öyle veya böyle işin özünü kavrayamadığım için mesleğime karşı hatalarım oldu.

Bunların hata olduğunu son dört beş yıldır çok daha net görebiliyorum. Bu hatalarımı gördükçe meslek içindeki uğraşımın daha doğru bir çizgiye girdiğini fark ediyorum.

Artık benim uğraşım arasında eczacılığın salt ekonomisi yok. O ikinci planda geliyor. Birinci plandagelen; hastaya neler verebileceğim. Bu kaygı beni mesleki araştırmaya itiyor; hangi ilaç nerede, ne zaman, ne kadar, neden, nasıl kullanılmalıdır sorularını yığıyor kafama. Çevremdeki meslektaşlarımla, doktor ve diş hekimleri ile tartışmaya başlıyorum bunları. Tıp ve genel sağlık ile ilgili, bana hitabeden yazıları kaçırmamaya çalışıyorum. Her dönem eczaneme bir stajyer öğrenci almaya çalışıyorum. Ona bir takım şeyler vermeye çalışırken bende ondan bir şeyler öğrenmeye uğraşıyorum.

Hastama verebileceklerimi, usanmadran defalarca yeni baştan alarak anlatıyorum.

Eczacılığın konuşmaya, bilgi vermeye, hastayı

doğruya yönlendirmeye dayalı bir meslek olduğunu yeni yeni algılayabiliyorum.

Meslek içindeki çalışmamı bu yönde bilinçli olarak yoğunlaştırınca, işin ekonomisinde ilk yıllarıma göre, kendiliğinden daha iyiye gittiğini bugün görebiliyorum.

Bugün, artık ben kalfa ile çalışmıyorum. Yeni mezun eczacı bir arkadaşımınla birlikte mesai veriyorum. Mesleğin sosyal, bilimsel, ekonomik her yönünü genç meslektaşımın gözü önüne sermeye çalışıyorum. Onunla mesleğimiz hakkında, ilaç ve sağlık ilgili konuları rahatlıkla tartışabiliyorum. Karşılıklı bu bilgi alışverişleri kendimizi eğitmemize yardımcı oluyor.

Bugün kimse aksini söyleyemez ki; Serbest eczaneler, halkın sağlık problemi karşısında ilk bilgi aldığı yerler değildir.

Ona doğru bilgiyi verebilmek için önce ben bilgili olmalıyım ki hastayı doğru olana yönlendirebileyim.

Mesleğe başladığımın ilk dört beş yılında eczanemde önlük giymezdim.

İşin özünü kavrayıp, bu hatamı gidereli beri, olayın nasıl şekil değiştirdiğini net bir şekilde görebiliyorum. Bugün benim eczanemde rahatlıkla söylebilirimki; muadil veya eşdeğer ilacı hastaya kabul ettirememe sorunu yüzde bir veya ikidir. Bunu nasıl sağlıyorum? Birincisi üşenmeden, karşımdakinin en iyi algılayabileceği şekilde anlatarak, ikincisi temiz beyaz bir önlükle.

Ben hastanın karşısına temiz beyaz önlükle, kravat ile çıktığımda ikna etmem, anlatabilmem hiçte zor olmuyor. Hatta görüyorum ki, karşımda iki eli önüne kavuşmuş saygıyla dinliyor beni, üstelik her kesimden kişiler bunlar; esnafından, albayına, müdüründen, ev kadınına kadar. Benim eczanemde düzgün giyim, beyaz önlük, üşenmeden anlatım ile oluşturduğum bu ortamı genç meslektaşımın sürdürüyor.

Geçen gün bir olayımı anlattı;

".....Reçetesini hazırlarken, iki eli önünde saygıyla bekliyordu....." diye. Gözleri ışıltıyla, yaptığı işin hazzına varmanın tadıyla anlatıyordu bunları bana.

Tabii ki ben kişileri karşımda öyle görmekten, gizli bir zevk duyan, ezilmişlik duygularımı tatmin eden birisi değilim.

Yalnızca yaptığım işe, kendiliğinden gösterilen saygı beni gururlandırıyor, mesleğimi zevkle yapabilmenin sevincini tattırıyor o kadar.

Değerli meslektaşlarım gelin kendimize çeki düzen verelim, "Eczane gibi tertemiz" imajını zihinlerden silmeyelim.

Gelin eczanelerimizde temiz beyaz önlüğü üzerimizden eksik etmeyelim.

Bu gururu hep beraber paylaşalım.